Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Symud o Wasanaethau Gofal Iechyd Plant i Wasanaethau Gofal Iechyd Oedolion

Dyma ddogfen **Hawdd ei Deall** gan Lywodraeth Cymru

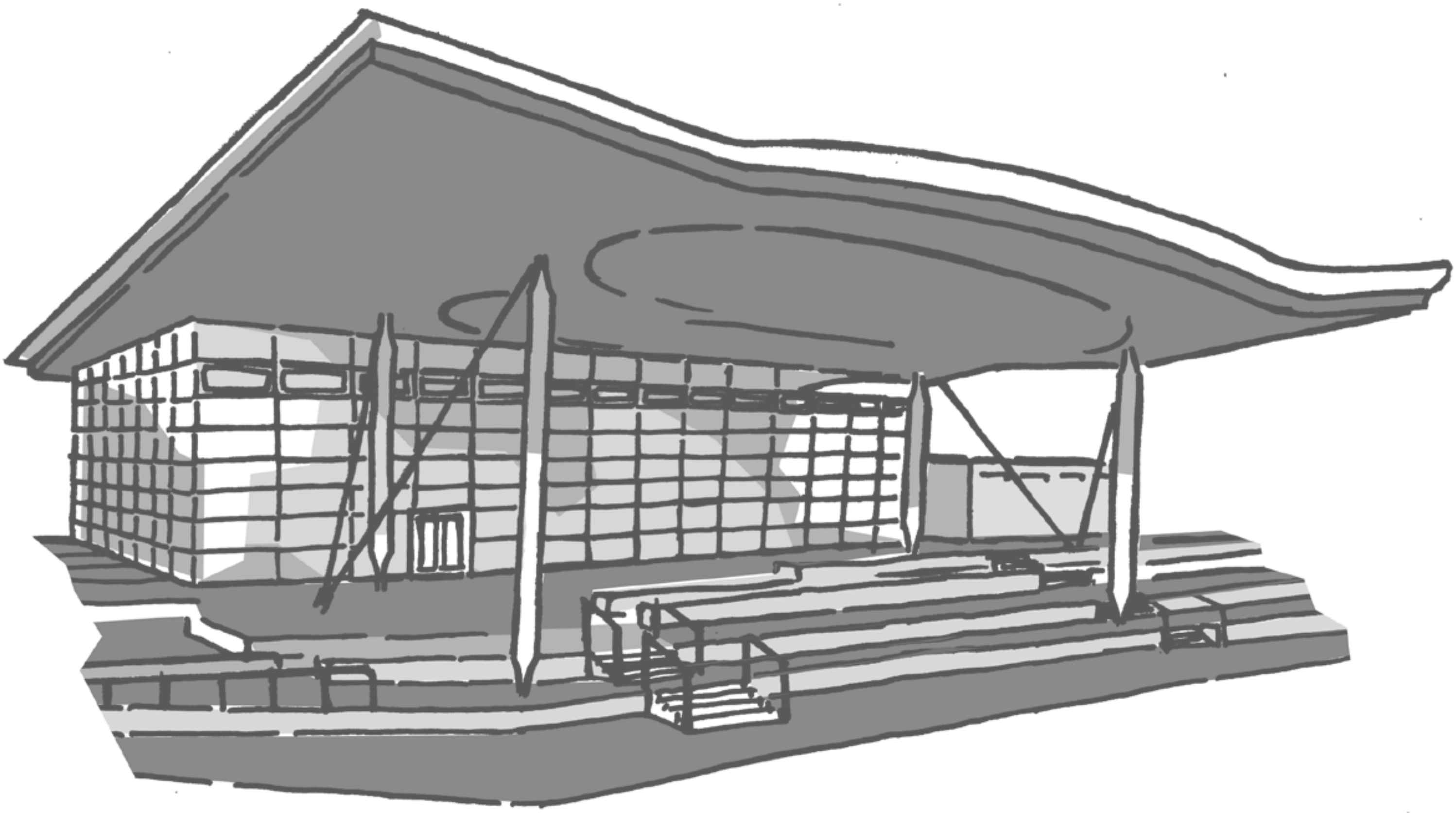

© Hawlfraint y Goron 2020
WG40206

Beth yw Pontio a Throsglwyddo?

Y mater dan sylw

Pontio a Throsglwyddo yw pan fydd person ifanc yn symud o'r gwasanaethau plant i'r gwasanaethau oedolion.

Rydyn ni eisiau gwneud yn siŵr bod Byrddau Iechyd yn cefnogi unigolion wrth iddynt symud i ddefnyddio gwasanaethau oedolion.

Rydyn ni'n gwybod ei bod yn gallu bod yn anodd symud at dîm o arbenigwyr newydd a gwasanaethau newydd.

Beth yw hwn?

Rydyn ni wedi ysgrifennu canllawiau i Fyrddau Iechyd yng Nghymru eu dilyn.

Rydyn ni angen gwneud yn siŵr bod gwasanaethau yn gweithio gyda'i gilydd i roi'r gofal yr wyt ti ei angen.

Rydyn ni eisiau gwybod beth wyt ti'n ei feddwl o'r canllawiau.

Pryd fydd y cyfnod Pontio a Throsglwyddo yn dechrau?

Mae pob person ifanc yn wahanol. Mae pob un yn tyfu i fyny mewn ffyrdd gwahanol.

Gall yr amser iawn i ti symud fod yn wahanol i'r amser iawn i rywun arall symud.

Rydyn ni eisiau i Fyrddau Iechyd ddechrau cynllunio yn gynnar.

Rydyn ni eisiau i Fyrddau Iechyd dy gefnogi i wneud yn siŵr bod hyn yn cael ei wneud ar yr adeg iawn i ti.

Arweinydd Pontio a Throsglwyddo

Rydyn ni eisiau gwneud yn siŵr bod un person yn y Byrddau Iechyd a fydd yn gwneud yn siŵr bod pobl ifanc yn cael y cymorth y maent ei angen.

Y person yma fydd yr arweinydd Pontio a Throsglwyddo.

Eu gwaith nhw yw gwneud yn siŵr bod yr holl wasanaethau gofal iechyd yn eu hardal yn gwneud y pethau canlynol:

1. yn gwybod am y canllawiau hyn ac yn eu dilyn
2. yn cefnogi pobl ifanc sy’n symud i wasanaethau oedolion
3. yn rhoi gwybodaeth i bobl ifanc ac yn eu cynnwys nhw mewn penderfyniadau
4. yn rhoi gofal a chymorth o ansawdd i bobl ifanc heb unrhyw fylchau.

Yr egwyddorion

Rydyn ni wedi datblygu’r **egwyddorion** hyn fel y gall bobl ifanc gael y gofal a’r cymorth gorau sydd ar gael, lle bynnag y maent yn byw yng Nghymru.

Mae’n rhaid i wasanaethau gofal iechyd fedru:

- Gwrando ar bobl ifanc.

- Canolbwyntio ar fynediad cynnar a hawdd at ofal a chymorth.
- Gweithio gyda gwasanaethau eraill.
- Rhoi'r holl wybodaeth iti yr wyt ti ei hangen i wneud penderfyniadau.
- Rhoi adborth iti.

Egwyddorion yw'r safonau y mae'n rhaid i'r Bwrdd Iechyd eu dilyn wrth weithio gyda thi.

Sut fydd hyn yn digwydd?

Pan fyddi di'n barod, bydd pobl yn dechrau siarad gyda thi am beth rwyt ti eisiau ei wneud.

Gall y gwaith o gynllunio'r trosglwyddiad i'r gwasanaethau oedolion ddechrau pan fyddi di'n 13 neu'n 14 oed.

Dylai pawb ar y rhestr hon gael eu cynnwys:

- ti
- dy deulu
- dy feddyg lleol
- dy dîm gofal iechyd
- gwasanaethau eraill fel y gwasanaethau cymdeithasol a'r gwasanaethau addysg.

Dylai dy Fwrdd Iechyd sicrhau:

- eu bod yn diwallu dy anghenion gofal iechyd
- eu bod yn deall beth wyt ti a dy deulu ei eisiau
- eu bod yn gwneud yn siŵr bod y gwasanaethau plant a'r gwasanaethau oedolion yn cydweithio

- os wyt ti eisiau symud i'r gwasanaethau oedolion yn gynt, ond ddim yn cael, mae'n rhaid iddyn nhw roi'r rhesymau dros hyn.

Gweithiwr Penodol

Bydd dy weithiwr penodol yn dy gefnogi ac yn dy helpu:

1. i drefnu dy gynlluniau gofal iechyd

2. i ddweud dy ddweud gyda phenderfyniadau

3. i symud i'r gwasanaethau oedolion.

Gall dy weithiwr penodol fod yn:

- nyrs

- gweithiwr iechyd proffesiynol yr wyt ti'n ei adnabod ac yn ymddiried ynddo

- dy feddyg

- **eiriolwr** iechyd.

Eiriolwr yw person a all dy helpu i symud a gwneud yn siŵr bod pobl yn gwrando arnat ti.

Y Cynllun Pontio

Bydd dy weithiwr penodol yn dy helpu i ysgrifennu cynllun pontio.

Bydd **cynllun pontio** yn dy helpu i ddweud pethau pwysig amdanat ti dy hun wrth bobl eraill.

Bydd y cynllun pontio yn sôn:

- amdanat ti yn tyfu i fyny

- am dy iechyd
- am sut rwyt ti'n cyfathrebu
- am y pethau rwyt ti'n eu hoffi a'r pethau nad wyt ti'n eu hoffi

- am pa gymorth fyddi di ei angen i edrych ar ôl dy hun.

Gall pobl eraill ddod i'r cyfarfod i dy helpu di i'w ysgrifennu hefyd.

Bydd dy gynllun pontio yn helpu i wneud yn siŵr bod y newidiadau yn digwydd yn ddiffwdan a bydd yn dweud beth yw rôl pawb sy'n gweithio gyda thi.

Cyn dy ben-blwydd yn 16 oed

Mae'n rhaid i dy weithiwr penodol dy gyfarfod i wneud yn siŵr:

- Dy fod ti wedi cael dy gynnwys ac yn gwybod beth yw'r camau nesaf.
- Bod dy anghenion yn cael eu diwallu.
- Bod penderfyniadau am dy ofal yn dy roi di yn gyntaf.

Pan fydd y Cynllun wedi'i gytuno, ti fydd yn ei gadw.

Bydd copi hefyd yn cael ei gadw ar dy gofnodion meddygol.

Os yw dy driniaeth yn dechrau pan wyt ti’n 16 neu’n 17 oed

Gall y gwasanaethau plant neu’r gwasanaethau oedolion edrych ar dy ôl di.

Y meddyg neu’r gweithiwr proffesiynol sy’n gyfrifol am dy ofal nes bydd y cynllun yn ei le.

Mae’n rhaid iddyn nhw wneud yn siŵr bod gen ti’r holl wybodaeth yr wyt ei hangen i wneud penderfyniadau.

Mae’n rhaid i bawb weithio gyda’i gilydd i wneud yn siŵr dy fod ti’n cael y cymorth gorau.

Gorffen trosglwyddo i’r gwasanaethau oedolion

Bydd dy weithiwr penodol yn aros gyda thi nes y byddi wedi gorffen trosglwyddo i’r gwasanaethau oedolion.

Efallai y bydd yn mynd gyda thi at y tîm meddygol newydd neu i ymweld â chanolfannau newydd.

Bydd yn gwneud yn siŵr dy fod ti a dy deulu wedi cael yr holl wybodaeth angenrheidiol.

Fe fyddi di'n aros gyda'r gwasanaethau plant nes bydd y trosglwyddiad wedi'i gwblhau.

Pan fydd y trosglwyddiad wedi'i gwblhau fe fyddi di a dy feddyg yn cael llythyr. Bydd y llythyr yn esbonio'r manylion am dy drosglwyddiad.

Rydyn ni eisiau cael dy farn

Ydy'r canllawiau hyn yn glir?

Ydyn ☐ Nac ydyn ☐ Ddim yn gwybod ☐

Fedri di ddweud wrthym pam?

A oes unrhyw beth arall y mae angen inni feddwl amdano?

Oes ☐ Nac oes ☐ Ddim yn gwybod ☐

Fedri di ddweud wrthym pam?

Anfona dy ymateb i:

ChildrensHealth@llyw.cymru
Iechyd Plant
Llywodraeth Cymru
Parc Cathays
CF10 3NQ

Erbyn: 20 Ebrill 2020